

Ekonomisk uppföljning för Utbildningsnämnden

*Antagen av utbildningsnämnden
2 september 2025*

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Drift	4
2.1 Prognos helår och budgetavvikelse (tkr)	9
3 Investeringar	11

1 Inledning

I den av Kommunfullmäktige beslutade Mål och budget 2025 uppdras nämnderna att motta ekonomisk uppföljning tre till fyra gånger under verksamhetsåret. Uppföljningen ska rapporteras till nämnderna första gången per februari och sista gången i samband med delårsbokslutet. Utöver detta kan en behovsprövad prognos presenteras på nämndnivå enbart om nämnden uppvisar underskott i tidigare uppföljningar eller om något annat väsentligt har skett. Beslutet om att motta den ekonomiska uppföljningen ska anmälas till kommunstyrelsen.

2 Drift

Utbildningsnämndens prognos per juni för helåret 2025 uppgår till +466 tkr, vilket är +0,1 % av nämndbudgeten på 832 652 tkr.

NÄMNDVERKSAMHET

Nämndverksamheten prognostiseras få ett överskott på 151 tkr 2025. Verksamheten har de senaste åren haft överskott med 281 tkr 2023 och 344 tkr 2024 då kostnaderna är lägre än tilldelad ram så länge kvalitetsdagarna hålls i interna lokaler. Bedömningen är att det blir ett överskott även 2025.

FÖRSKOLA

Förskoleverksamheten prognostiseras få ett överskott på 863 tkr 2025.

Kommunal verksamhet

De kommunala förskole-enheterna beräknas få ett totalt underskott på -61 tkr.

- I rektorsområdet för förskolorna Diamanten, Tallbacken och Västra Ängby är prognosen ett totalt underskott på 51 tkr där Diamanten och Västra Ängby har underskott medan Tallbacken väger upp en del med överskott. Det är något för få barn på Västra Ängby och Diamanten för att nå budget i balans och både Tallbacken och Diamanten har en högre andel barn som går färre än 20 timmar. Förskolorna har dragit ner på förbrukningen och är restriktiva med timvikarier. Förhoppning finns om att det tillkommer några barn under hösten. Tallbacken har ett nytt arbetssätt med en utegrupp som har öppnat upp möjligheten att ta emot fler barn. Det här har fallit väl ut och har förbättrat ekonomin för Tallbacken och då hela rektorsområdet.
- Även Lustigkulla förskola har för få barn som gör att förskolan har ett underskott men där Lagga förskola istället har många barn och få som går under 20 timmar och därmed kan helt väga upp Lustikullas underskott så att det blir budget i balans för rektorsområdet. Besparingsåtgärder har gjorts genom att inte ersätta frånvarande personal och hålla ner inköp. Man har ett samarbete mellan förskolorna så att personal från Lustigkulla ibland vikarierar på Lagga.
- Övriga förskolor bedöms få budget i balans.

Volymerna för hösten är osäkra vilket kan påverka kommande prognoser.

Verksamhetschefen för förskola prognostiseras med ett underskott på 129 tkr som främst beror på att det har skett en utökning med en skolintendent på halvtid (för förskola och grundskola) som vad budgeterad på myndighetsnivå där det istället blir ett överskott.

Myndighet

Inom myndighet förväntas ett överskott på 85 tkr främst hänförbart till kostnader för utökning av skolintendent som belastar kommunal verksamhet istället. Driftkostnaderna förväntas också bli något lägre avseende system, resor och kompetensutveckling. Däremot dämpas överskottet något av kostnader för konvertering av data från den tidigare lärplattformen till den nya som inte fanns

med i budget.

Pengsystem

Utifrån volymerna på våren är indikationen att det kommer att bli ett överskott i pengsystemet på 968 tkr (0,4 %) men eftersom det är svårt att bedöma hur det kommer att se ut på hösten både avseende total volym och fördelning på kommunala och fristående förskolor, ålder på barnen och vistelsetid så finns det en osäkerhet i prognosen. Under våren har det varit en lägre andel yngre barn och en lägre andel som går mer än 20 timmar vilket ger lägre kostnader i pengsystemet.

Förskola	
Kommunal verksamhet	-190
Myndighet	85
Pengsystem	968
Summa	863

GRUNDSKOLA

Prognosen för grundskolan 2025 är ett överskott på 100 tkr.

Kommunal verksamhet

Den kommunala verksamheten prognostiseras med ett underskott på -656 tkr. Skolenheterna bedöms få ett totalt litet underskott på 26 tkr.

- Adolfsbergsskolan prognostiseras med ett underskott på 264 tkr främst pga ett utköp av personal. Det finns en möjlighet att mer EOS-medel beviljas och en översyn kommer att göras om det går att dra ner kostnaden för studiehandledning under hösten. Verksamheten kommer också att minska ner på andelen personal som äter pedagogisk lunch för att få ner matkostnaderna. Även personalkostnaderna ses över.
- Lagga skola och Långhundra skola bedöms tillsammans nå budget i balans men där det var överskott med 322 tkr i mars-prognosen. Båda skolorna har utmaningar med att man måste ha något högre personalkostnad per elev utifrån att det är små skolor på landsbygden som kräver anställning av lärare till högre tjänstgöringsgrad än vad som egentligen behövs. Långhundra bedöms få ett underskott på 271 tkr pga att personalkostnader har fördelats om från Lagga dels utifrån hur det är kopplat till statsbidraget Stärkt kunskapsutveckling, dels för att rätta upp utifrån hur det faktiskt ser ut. Resultatet för Långhundra har förbättrats sen mars-prognosen pga fler elever. Lagga prognostiseras nu med överskott om 271 tkr eftersom det genom omfördelningen har blivit lägre personalkostnader. Här har resultatet försämrats med 500 tkr från mars-prognosen då det har upptäckts en felbudgetering av ett bidrag med 870 tkr men som har parerats genom att det inte kommer att ske någon anställning av en till speciallärare och man har också fått in fler elever samt gjort andra mindre besparingar.
- Valloxskolan hade i budgeten ett underskott på 523 tkr men har sedan dess fått in fler elever samt minskat personalkostnaderna från hösten när en lärare och en speciallärare går över till anpassad grundskola. Därför är prognosen nu ett underskott på 88 tkr.

- Ängbyskolan bedöms få ett överskott på 167 tkr då skolan har fått en ovanligt stor summa för statsbidraget Stärkt kunskapsutveckling.
- Övriga grundskolor bedöms få budget i balans.

Volymerna för hösten är osäkra vilket kan påverka kommande prognoser.

Bedömningen är att det kommer att bli ett underskott på 798 tkr för verksamhetschefen för grundskolan. Lönekostnaderna har ökat med 594 tkr mot budget vilket beror på att en rektor arbetade längre än budgeterat och en deltids skolintendent har tillkommit (men som var budgeterad centralt där det finns ett överskott). Det har också tillkommit obudgeterade licenskostnader samt att det är några licenskostnader som överstiger budget.

Prognosen för elevhälsan är ett överskott på 168 tkr som förklaras av en sjukskriven kurator som inte ersätts fullt ut samt att tre skolsköterskor och en kurator har sagt upp sig och de kommer inte att kunna ersättas direkt vid avslut.

Myndighet

Bedömningen är att det kommer att bli ett överskott på myndighetsnivå med 412 tkr 2025. Det beror som sagt på att kostnaderna för en skolintendent på deltid istället bekostas av kommunal verksamhet men också pga lägre kostnader för skolskjuts i form av taxi samt verksamhetsresor. Det finns dock en risk med prognosen för skolskjuts i och med den upphandling av taxi som pågår och kan ge förändrade kostnader. Det förväntas också bli något lägre kostnader för resor och kompetensutveckling.

Pengsystemet

Prognosen för pengsystemet är ett överskott på 344 kr (0,1 %). Det är en oviss prognos då volymerna för hösten är osäkra och hur fördelningen kommer att se ut mellan kommunala och fristående skolor, andel som går på fritids osv. Men det ser ut att bli ett mindre överskott. En del av det förklaras av att UN kommer att få högre schablonintäkter från Migrationsverket. Knivsta kommun får ersättning för de etableringsinsatser som görs för nyanlända. Schablonintäkterna för flyktingar från andra länder än Ukraina budgeteras med ett totalbelopp för hela Knivsta kommun med en fördelningsnyckel för de olika nämnderna. Ersättningen för flyktingarna från Ukraina har tidigare budgeterats utifrån en egen ersättning. Men efter att Migrationsverket beslutade att flyktingar från Ukraina kan folkbokföra sig i kommunen får UN ersättning för dessa på samma sätt som alla andra flyktingar enligt fördelningsnyckeln. Det har gjort att UN kommer att få en större andel av kommunens totala ersättning jämfört med vad kommunen räknade med i budget. Utöver detta har det under första halvåret varit en högre andel elever som går i kommunal grundskola vilket bidrar till överskott i pengsystemet samtidigt som det har varit en högre andel elever i högre årskurser som ger högre kostnader.

Grundskola	
Kommunal verksamhet	-656
Myndighet	412
Pengsystem	344
Summa	100

ANPASSAD GRUNDSKOLA

Prognosen för den anpassade grundskolan 2025 är ett överskott på 647 tkr. Den kommunala verksamheten i Knivsta på Alsike skola bedöms få ett överskott på 896 tkr då det har tillkommit elever men där personalkostnaderna inte ökar i motsvarande grad då det tar tid att rekrytera samtidigt som det finns sjukskrivningar och uppsägningar där det inte hinner ersättas.

Centralt bedöms det bli ett underskott på 249 tkr som förklaras av en högre andel elever som läser ämnesområden som har ett högre pris än ämnen samtidigt som det också förväntas bli högre kostnader för skolskjuts.

Anpassad grundskola	
Kommunal verksamhet	896
Centralt	-249
Summa	647

INTERNA GYMNASIET

Interna gymnasiet prognostiseras få ett överskott på 381 tkr 2025. Sjögrenska gymnasiets prognos är en budget i balans tack vara ett gott elevantal. Men det förväntas bli ett underskott avseende lokaler på 240 tkr. Det beror på att utbildningsnämnden betalar hyra för de nya lokalerna i CIK (med hyresreduktion) med en årskostnad på 240 tkr som det inte fanns vetskap om i budgeten. Utifrån förseningen av projektet med att flytta eleverna på Sjögrenska till CIK görs bedömningen att UN får betala för lokalerna hela året.

Centralt prognostiseras ett överskott på 621 tkr då programpriserna på gymnasiet skiljer sig mycket åt och eleverna ser ut att i en högre grad gå på program med lägre priser än väntat.

Gymnasieskola, intern	
Kommunal verksamhet	-240
Centralt	621
Summa	381

VUX & SFI

Prognosen för VUX & SFI är ett underskott på 371 tkr. En omfördelning av medel har gjorts från VUX till SFI pga ett utökat behov av personal inom SFI till följd av att man har behövt skapa kurser med egen personal då det nya avtalet med NTI inte inkluderar distanskurser. Det gör att

VUX prognostiseras med ett underskott på 1 100 tkr när intäkterna är lägre samtidigt som kostnaderna för kurser har ökat. SFI får istället ett bedömt överskott om 548 tkr pga högre statsbidrag, en anställd som fick lägre lön än budgeterat och att en kurator slutar. Lärvux får ett överskott om 180 tkr pga felhantering i årsbokslutet angående förväntade kostnader för 2025. Då det som vanligt finns osäkerhet i intäkter från statsbidrag finns det en risk i prognosen.

MÅLTIDSVERKSAMHETEN

Prognosen för måltidsverksamheten är ett underskott på 1,3 mkr som främst handlar om lägre försäljningsintäkter då antalet portioner under första halvåret har minskat jämfört med både 2024 och budgeten för 2025. Däremot är både personalkostnader och livsmedelskostnader lägre under första halvåret jämfört med budget och förväntas ge lägre kostnader även på årsbasis. Med stor sannolikhet kommer det att bli ett underskott för verksamheten vid årets slut, men oklart hur stort då antalet portioner för hösten är osäkra precis som allt annat kopplat till volym under hösten. Alla kostnader kommer att ses över och arbete pågår med att försöka minska underskottet.

BOKSLUTSREGLERADE VERKSAMHETER

Det bedöms bli hela 92 färre elever som går i extern gymnasieskola 2025 jämfört med budget. Det tillsammans med att Uppsala kommun i snitt bara höjde priserna för gymnasieprogrammen med 0,5 % men ramen för externa gymnasiet höjdes med 2,1 % gör att utbildningsnämnden förväntas betala tillbaka 14,2 mkr till finansförvaltningen 2025.

Däremot är prognosen att UN kommer att få ca 2,2 mkr i bokslutsregleringen för anpassad gymnasieskola då elevantalet nästan har fördubblats senaste året medans ramen bara är uppräknad med 2,1 %.

FÖRÄNDRING MOT FÖREGÅENDE PROGNOSE

Prognosen per mars visade på ett överskott på totalt 1 918 tkr för utbildningsnämnden 2025. Överskottet har alltså minskat med 1 452 tkr till juni-prognosen. Störst förändring är i prognosen för Måltidsverksamheten där prognosen nu är ett underskott på 1,3 mkr men det var en 0-prognos per mars då det även då fanns en minskning av intäkterna de första tre månaderna men där det då nästan till fullo kompensades av lägre personalkostnader och livsmedelskostnader.

Prognosen för grundskoleverksamheten per juni visar på 464 tkr lägre överskott jämfört med prognosen per mars som främst beror på lägre bedömt överskott i pengsystemet pga en lägre bedömning av barnomsorgsintäkter för fritidsverksamhet samt en högre bedömning av antalet elever i fristående verksamhet i Knivsta och i externa skolor men som dämpas av de högre schablonintäkterna.

Även prognosen för VUX & SFI har försämrats sedan mars då kostnaderna för kurser har ökat, bl a pga fler yrkesförare i Knivsta men som dämpas något av högre intäkter från statsbidrag och migrationsbidrag.

För förskoleverksamheten är istället överskottet i prognosen per juni 277 tkr högre än i mars-prognosen som främst beror på ett högre överskott i pengsystemet där det är svårt att göra

prognos efter tre månader och det nu efter att flera månader på året finns mer underlag att göra en prognos på.

För anpassad grundskola har överskottet ökat med 459 tkr mellan prognoserna som dels beror på att Alsike skola prognostiserar ett större överskott pga sjukskrivningar och uppsägningar som det inte fanns kännedom om i mars-prognosen, dels beror det på ett försämrat resultat centralt pga en bedömning av högre kostnader för skolskjuts samt att volymregleringen baserad på antal elever i april och oktober är nästan den samma i prognoserna men bedömningen per juni är fler elever i varje specifik månad juli-december som innebär en högre utbetalning av kommunbidrag centralt till Alsike skola som då inte motsvarar den volymregleringen som fås centralt.

OSÄKERHETSFAKTORER

Förvaltningsrätten i Uppsala har fått in ett överklagande av utbildningsnämndens beslut om verksamhetsplan 2025 och specifikt skolpengen för grundskolan 2025 och hur lokalersättningen till fristående är beräknad i och med kommunfullmäktiges beslut att kommunstyrelsen står för lokalkostnaderna för skollokaler när det inte är skoltid. Överklagan är nu under prövning men om det skulle leda till att utbildningsnämndens beslut upphävs och en ny elev- och lokalpeng behöver tas fram för 2025 baserat på att KS inte ska stå för dessa lokalkostnader kommer det att få stora ekonomiska konsekvenser för grundskolan 2025. Den totala elevpengen skulle bli betydligt lägre, grovt räknat runt totalt 4-5 mkr. Det skulle innebära att de kommunala grundskolorna skulle få grovt räknat 3,5-4,5 mkr mindre intäkter. Detta är med andra ord en stor risk i de prognoser som förvaltningen lägger fram under året innan processen med överklagandet är klar.

Volymerna är en osäkerhetsfaktor i många av verksamheterna inom utbildningsnämnden och det kan påverka kommande prognoser under året. Även stora kostnader som skolskjuts och livsmedelskostnader är osäkerhetsfaktorer i prognosen.

2.1 Prognos helår och budgetavvikelse (tkr)

Nämndens verksamheter	Nettokostnad 2024	Budget 2025	Tillägg och avdrag 2025	Prognostiserad nettokostnad 2025	Prognostiserad budgetavvikelse 2025
Nämndkostnader	1 260	1 638	0	1 488	151
Förskola, barn 1-5 år	199 637	211 710	-6 484	204 363	863
Skolverksamhet & skolbarnomsorg	439 942	449 113	-6 967	442 046	100
Anpassad grundskola	16 699	16 721	4 410	20 484	648
Gymnasieskola, internt	6 157	7 908	-287	7 240	381
Gymnasieskola, externt	120 102	130 292	-14 243	116 049	0
Anpassad gymnasieskola	6 057	4 733	2 190	6 923	0
Vuxenutbildning & SFI	9 629	10 262	0	10 633	-371
Måltidsverksamheten	431	275	0	1 580	-1 305
Totalt	799 914	832 652	-21 380	810 806	466

FÖRSKOLA, TKR	PROGNOS PER MARS	PROGNOS PER JUNI
Verksamhetschef förskola	-145	-129
EOS	0	0
Hysesbudget förskola	0	0
Hysesbudget öppen förskola	0	0
Summa stödverksamhet	-145	-129
Öppna förskolan	0	0
Diamanten	-8	-88
Tallbacken	0	81
Västra Ängby	8	-54
Lustigkulla	-77	-116
Lagga	77	116
Verktygslådan	0	0
Trollskogen	0	0
Långhundra	0	0
Norrgården	0	0
Summa enheter	0	-61
SUMMA FÖRSKOLA	-145	-190
GRUNDSKOLA, TKR	PROGNOS PER MARS	PROGNOS PER JUNI
Verksamhetschef grundskola	-775	-798
Elevhälsa	0	168
EOS	0	0
Hysesbudget	0	0
Summa stödverksamhet	-775	-630
Alsike skola	0	0
Brännkärrskolan	0	0
Adolfsbergsskolan	0	-106
Thunmanskolan	0	0
Ängbyskolan	0	167
Högåsskolan	0	0
Valloxskolan	-132	-88
Lagga skola	780	271
Långhundra skola	-457	-271
Summa enheter	190	-26
SUMMA GRUNDSKOLA	-585	-656

ÖVRIGA VERKSAMHETER, TKR	PROGNOS PER MARS	PROGNOS PER JUNI
Sjögrenska gymnasiet	0	0
Knivsta anpassad grundskola	0	896
VUX & SFI	2	-371
Måltidsverksamhet	0	-1 305

3 Investeringar

Prognosen per juni visar att utbildningsnämnden kommer att nyttja nästan hela investeringsramen för 2025, det är bara 113 tkr som bedöms inte kommer att nyttjas. Lagga och Långhundra skola överskrider sin investeringsram med tillsammans 232 tkr då man gör investeringar i skolmiljön med medel från statsbidraget Stärkt kunskapsutveckling. Även Norrgårdens förskola överskrider sin ram något med 23 tkr men som täcks upp av att Långhundra förskola inte nyttjar hela sin investeringsram med motsvarande belopp. Några enheter kommer inte att nyttja delar av eller hela sin investeringsram och det summerar därför till -113 tkr.

Prognos helår och avvikelse investeringar (tkr)

Investeringsprojekt	KF- investerings ram 2025	Tillägg investerings ram 2025	Utgift investering 2025	Prognos utgift investering 2025	Prognos avvikelse investering 2025
Alsike skola	150			150	0
Brännkärrskolan	100			100	0
Långhundra förskola	70			47	-23
Långhundra skola	100		40	302	202
Lagga skola	100		105	130	30
Ängbyskolan	200			200	0
Thunmanskolan	300		46	300	0
Diamanten, Västra Ängby & Tallbacken förskolor	175		83	175	0
Verktygslådans & Trollskogens förskolor	100			0	-100
Högåsskolan	300		119	300	0
Adolfsbergsskolan	200		78	200	0
Valloxskolan	200		62	200	0
Lustigkulla och Lagga förskolor	150			0	-150
Norrgårdens förskola	75			98	23
Sjögrenska gymnasiet	75			75	0
Stöd och konsultationsteam	70			0	-70
Skolhälsovården	0			0	0
VUX & SFI	75			50	-25
Måltidsverksamheten	200			200	0
SUMMA UTBILDNINGSNÄMNDEN	2 640		533	2 527	-113